
Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1996-1997 (*)

3 DÉCEMBRE 1996

REVISION DE LA CONSTITUTION

Révision de l'article 103 de la Constitution

(Proposition de M. Paul Tant)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le débat sur la responsabilité pénale des ministres est de nouveau d'actualité à la suite des événements que nous avons connus au cours des dernières semaines et des derniers mois.

Le Constituant de 1831 soulignait déjà que des lois distinctes devaient être promulguées dans les meilleurs délais afin de régler la responsabilité pénale et civile des ministres ainsi que d'autres personnes publiques.

Ces lois d'exécution n'ayant toujours pas vu le jour, c'est l'insécurité juridique qui prévaut.

Il s'impose, par conséquent, de réviser les articles 103 et 125 de la Constitution.

Cette révision se justifie pour plusieurs raisons.

Il faut s'efforcer, autant que possible, de mettre les ministres sur un même pied que les citoyens et, plus particulièrement, que les fonctionnaires publics, qui se contentent souvent d'exécuter des ordres ministériels et qui peuvent faire l'objet de poursuites ou d'autres actions sans que nulle autorisation préalable ne soit nécessaire.

(*) Troisième session de la 49^e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1996-1997 (*)

3 DECEMBER 1996

HERZIENING VAN DE GRONDWET

Herziening van artikel 103 van de Grondwet

(Voorstel van de heer Paul Tant)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De discussie omtrent de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van ministers is door de gebeurtenissen van de voorbije weken en maanden opnieuw actueel.

De Grondwetgever van 1831 benadrukte reeds dat afzonderlijke wetten « binnen de kortst mogelijke tijd » zowel de strafrechtelijke verantwoordelijkheid en de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van ministers als van andere overheidspersonen dienden te regelen.

Tot op heden ontbreken nog steeds de uitvoeringswetten. Bij gebrek hieraan heerst een situatie van rechtsonzekerheid.

Het is bijgevolg aangewezen de artikelen 103 en 125 van de Grondwet te wijzigen.

Verschillende redenen kunnen voor die herziening worden aangehaald.

Er dient een zo groot mogelijke gelijkheid bewerkstelligd te worden met de burgers en inzonderheid de overheidsambtenaren, die vaak alleen ministeriële bevelen uitvoeren en voor wie geen enkel voorafgaand verlof nodig is om vervolgingen of andere rechtsvorderingen tegen hen in te stellen.

(*) Derde zitting van de 49^e zittingsperiode.

Il convient par ailleurs de mettre un terme à la confusion que suscitent les divergences d'interprétation auxquelles donnent lieu les articles 103 et 125 de la Constitution.

Il est nécessaire de rétablir la confiance dans nos institutions. Les citoyens considèrent que les règles constitutionnelles régissant la responsabilité pénale des ministres constituent un privilège injustifiable.

De plus, la doctrine attire régulièrement l'attention sur les inconvénients du régime actuel pour les membres du gouvernement eux-mêmes, notamment l'absence d'un double degré de juridiction et la limitation du droit de grâce royal en cas de condamnation prononcée par la Cour de cassation. Les articles 110 et 111 de la Constitution n'ont toutefois pas été déclarés sujets à révision.

Enfin, on constate que si les dispositions constitutionnelles en vigueur ont été conçues pour protéger les ministres, en fait, elles les desservent souvent. L'interprétation en vigueur des actuels articles 103 et 125 de la Constitution a en effet pour conséquence qu'aucun acte d'instruction ou de poursuite ne peut être accompli à l'encontre d'un ministre qu'après que celui-ci a été mis en accusation par la Chambre. Selon cette interprétation, la Chambre doit d'abord donner son accord avant que les enquêteurs appelés à intervenir dans le cadre d'une instruction à charge d'un ministre, puissent commencer leurs devoirs. Les événements de ces dernières années ont montré que cette procédure a pour conséquence que le ministre concerné se voit déjà condamné par l'opinion publique avant que l'instruction ait vraiment commencé. Les informations et les instructions à l'encontre de simples citoyens sont par contre normalement menées avec plus de discrétion.

Les nouvelles règles régissant la responsabilité ministérielle qui sont énoncées dans la présente proposition concernent aussi bien la responsabilité pénale que la responsabilité civile connexe et s'appliquent aussi bien aux membres du gouvernement fédéral qu'aux membres des gouvernements de communauté et de région. Pour être complet, le régime proposé exigerait, outre la révision des articles 103 et 125, la révision des articles 110 et 111 de la Constitution.

Il ressort d'études de droit comparé que, pour juger des ministres, on applique généralement des règles particulières exorbitantes du droit commun. L'intérêt de cette procédure est toutefois de plus en plus contesté, et ce, essentiellement pour deux raisons. Premièrement, parce qu'on objecte qu'il peut s'agir d'une instruction et de poursuites éventuelles inspirées par des considérations politiques. Il s'avère en outre, dans la pratique, que la responsabilité pénale des ministres cède de plus en plus le pas au principe de la responsabilité ministérielle. Dès que l'on apprend que la justice entend instruire des faits délicats dans lesquels un ministre serait impliqué, on met immédiatement en doute sa capacité de continuer à exercer ses fonctions politiques, même si, au

Het is tevens nodig een einde te maken aan de onduidelijkheid die voortvloeit uit de verschillende interpretaties van de huidige artikelen 103 en 125 van de Grondwet.

Er is de noodzaak om het vertrouwen in onze instellingen te herstellen. De bestaande grondwettelijke regeling inzake de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van ministers wordt door de burgers als een niet te verantwoorden privilege beschouwd.

In de rechtsleer is ook geregeld gewezen op de nadelen van de bestaande regeling voor de regeringsleden zelf, zoals het ontbreken van het recht op een dubbele aanleg en de beperkingen in verband met de uitoefening van het koninklijk genaderecht na een veroordeling door het Hof van Cassatie. De artikelen 110 en 111 van de Grondwet zijn evenwel niet voor herziening vatbaar verklaard.

Ten slotte is er de overweging dat de bestaande grondwettelijke regeling, die als een bescherming van de ministers is opgevat, *de facto* vaak nadelig uitvalt voor hen. De geldende interpretatie van de bestaande artikelen 103 en 125 van de Grondwet heeft immers tot gevolg dat geen daad van onderzoek of vervolging tegen een minister kan geschieden dan na een voorafgaande inbeschuldigingstelling door de Kamer. Volgens die interpretatie moet voor een onderzoek lastens een minister de Kamer eerst haar toestemming geven vooraleer de onderzoekers van start kunnen gaan. De gebeurtenissen van de laatste jaren hebben uitgewezen dat deze procedure tot gevolg heeft dat de betrokken minister reeds door de publieke opinie veroordeeld wordt alvorens het gerechtelijk onderzoek ten volle zijn beloop krijgt. Opsporings- en gerechtelijke onderzoeken tegen gewone burgers daarentegen verlopen normalerwijze in een grotere discretie.

De nieuwe regeling inzake de ministeriële verantwoordelijkheid, zoals uitgewerkt in dit voorstel, heeft zowel betrekking op de strafrechtelijke verantwoordelijkheid als op de burgerrechtelijke aansprakelijkheid die daarmee samenhangt, en betreft zowel de leden van de federale regering als de leden van de gemeenschaps- en gewestregeringen. Een volledige regeling zou naast de herziening van de artikelen 103 en 125 van de Grondwet ook een herziening vergen van de artikelen 110 en 111 van de Grondwet.

Uit rechtsvergelijkende studies blijkt dat voor de berechting van ministers meestal een bijzondere en van het gemeen recht afwijkende regeling wordt toegepast. Het nut hiervan wordt evenwel meer en meer in vraag gesteld, in hoofdzaak om twee redenen. In de eerste plaats omdat het bezwaar wordt geformuleerd van een mogelijk politiek geïnspireerd gerechtelijk onderzoek en een eventuele vervolging. Daarnaast blijkt in de praktijk dat de strafrechtelijke ministeriële verantwoordelijkheid meer en meer wordt verdrongen door het beginsel van de politieke ministeriële verantwoordelijkheid. Van zodra bekend is dat het gerecht een onderzoek wil instellen naar strafbare feiten waarbij een minister zou betrokken zijn, wordt onmiddellijk zijn verder politiek

regard du droit pénal, nul ne peut encore se prononcer sur sa culpabilité ou son innocence.

On peut en conclure qu'il ne se justifie d'appliquer un régime d'exception pour le jugement des ministres que s'il existe des raisons pertinentes pour ce faire, faute de quoi c'est le droit commun qui doit être appliqué.

Or, le seul fondement possible d'un régime d'exception est la protection de la fonction ministérielle, et non celle de la personne du ministre. De même que l'immunité parlementaire a pour but de protéger l'institution parlementaire, et non le membre du parlement à titre individuel, l'instauration d'un régime d'exception pour le jugement des ministres doit viser à protéger le fonctionnement du gouvernement, et non la personne du ministre. Le régime d'exception auquel sont soumis les ministres ne peut pas, comme le font les actuels articles 103 et 125 de la Constitution, mettre en péril la continuité de l'action gouvernementale.

La thèse selon laquelle l'instauration d'un régime d'exception pour les ministres se justifie pour des raisons fonctionnelles implique que le droit commun soit appliqué autant que faire se peut et que le régime d'exception reste l'exception au sens propre du terme, et ce, tant en ce qui concerne la mise en accusation que le jugement de ministres.

En ce qui concerne la mise en accusation de ministres, l'intervention d'un organe politique n'est pas souhaitable, étant donné qu'un tel organe n'a pas été créé à cet effet et n'est ni équipé ni qualifié pour ce faire. Il est en outre évident qu'un organe politique est composé en fonction de critères ressortissant à la politique partisane, de sorte que des facteurs tels que l'influence politique et l'opportunité peuvent jouer un rôle.

Il va de soi qu'un organe politique n'est pas l'instance appropriée dès lors qu'il s'agit de juger un ministre.

Une série de membres du Congrès national ⁽¹⁾ ont d'ailleurs déjà estimé qu'un régime d'exception applicable aux ministres devait s'interpréter très strictement. A l'époque, François proposa en vain de rendre les juridictions ordinaires compétentes pour les crimes et délits commis hors l'exercice de la fonction ainsi que pour les actions en réparation de dommages et d'habiliter les juridictions répressives à connaître de la demande de la partie lésée en cas de crimes et délits commis dans l'exercice de la fonction. Un amendement du Baron Beyts visant à limiter le régime d'exception aux crimes et délits commis dans l'exercice de la fonction fut également rejeté.

L'option que nous avons retenue, qui consiste à interpréter strictement le principe d'exception, se

fonctionneren in vraag gesteld, ook al kan er in strafrechtelijke zin nog geen uitspraak gedaan worden over schuld of onschuld.

Hieruit mag men besluiten dat een uitzonderingsstelsel voor de berechting van ministers alleen gerechtvaardigd is indien hiervoor een verdedigbare grondslag aanwezig is. Indien deze niet aanwezig is, dient het gemeen recht te worden toegepast.

De enig mogelijke grondslag voor een uitzonderingsstelsel is de bescherming van de ministeriële functie en niet van de minister als persoon. Zoals de parlementaire onschendbaarheid de parlementaire instelling dient te beschermen en niet het parlementslid zelf, zo dient een uitzonderingsregeling voor de berechting van ministers de werking van de regering te beschermen en niet de minister als persoon. Het uitzonderingsstelsel voor ministers mag de continuïteit van het regeringswerk niet in het gedrang brengen, wat met de geldende artikelen 103 en 125 wel het geval is.

Het uitgangspunt dat het uitzonderingsstelsel voor ministers om functionele redenen verantwoord is, houdt in dat het gemeen recht zoveel mogelijk wordt toegepast en het uitzonderingsstelsel de uitzondering moet blijven in de echte betekenis van het woord en dit zowel voor de inbeschuldigingstelling als voor de berechting van ministers.

Voor wat de inbeschuldigingstelling van ministers betreft, is de tussenkomst van een politiek orgaan niet wenselijk, omdat dit hiervoor noch opgericht noch uitgerust noch geschikt is. Bovendien is een politiek orgaan vanzelfsprekend partijpolitiek samengesteld, waardoor factoren van politieke beïnvloeding en opportuniteit een rol kunnen spelen.

Voor wat de berechting van ministers betreft, is het evident dat een politiek orgaan hiervoor niet de geschikte instantie is.

Een zeer strikte interpretatie van een uitzonderingsstelsel voor ministers werd overigens reeds verdedigd door een aantal leden van het Nationaal Congres ⁽¹⁾. François stelde toen tevergeefs voor om de gewone rechtscolleges bevoegd te maken voor de buiten de uitoefening van het ambt gepleegde misdaden en wanbedrijven en voor vorderingen tot schadevergoeding, en de strafgerechten bevoegd te maken voor de vordering van de benadeelde in geval van binnen de uitoefening van het ambt gepleegde misdaden en wanbedrijven. Ook het amendement van baron Beyts om het uitzonderingsstelsel te beperken tot binnen de uitoefening van het ambt gepleegde misdaden en wanbedrijven, werd verworpen.

De opvatting over een strikte interpretatie van het uitzonderingsbeginsel in dit voorstel sluit aan bij de

⁽¹⁾ E. Huyttens, *Discussions du Congrès national de Belgique (1830-1831)*, Bruxelles, Société typographique belge, 1844-1845, II, 222.

⁽¹⁾ E. Huyttens, *Discussions du Congrès national de Belgique (1830-1831)*, Brussel, Société typographique belge, 1844-1845, II, 222.

situé dans le droit fil de la tendance qui s'est manifestée au Congrès national. Le privilège de juridiction doit se concevoir de manière aussi restrictive que possible. Cela signifie qu'il ne s'applique que s'il est satisfait à deux conditions : 1) il doit s'agir de crimes ou de délits que des ministres commettent dans l'exercice de leurs fonctions et d'actions civiles connexes; et 2) les poursuites doivent être exercées pendant l'exercice de leurs fonctions.

Le privilège de juridiction ne s'applique donc pas aux anciens membres de gouvernements. Le critère fonctionnel précité justifiant un régime d'exception n'existe plus dans le chef d'anciens membres de gouvernements. La continuité de l'action gouvernementale n'est en effet pas compromise. Aussi le jugement d'anciens ministres doit-il être de la compétence du juge répressif ordinaire. La Cour de cassation a d'ailleurs déjà accepté cette solution en ce qui concerne les infractions commises hors l'exercice de la fonction ⁽¹⁾.

Aux termes des articles 103 et 125 actuels de la Constitution, c'est la Cour de cassation qui est compétente pour juger les ministres. Bien que la Cour de cassation soit indépendante du pouvoir exécutif et spécialisée dans les affaires judiciaires, d'autres solutions sont envisageables. D'autres propositions ont également été formulées au cours de la discussion qui a eu lieu à ce sujet au sein du Congrès national ⁽²⁾.

La présente proposition fait de la cour d'appel l'instance compétente pour juger les ministres en premier ressort. Cette solution présente l'avantage d'offrir un double degré de juridiction, dès lors qu'elle ouvre un recours auprès d'une chambre de la Cour de cassation qui connaît du fond de l'affaire. Le droit de recours est ainsi garanti en toutes circonstances et l'égalité entre les droits dont jouissent respectivement les ministres et les autres citoyens est encore mieux assurée. Les articles 103 et 125 actuels de la Constitution, qui prévoient que les ministres sont jugés par le Cour de cassation, ne prévoient en effet pas de possibilité de recours.

1) Le droit commun s'applique intégralement :

— aux infractions commises par des ministres *hors* l'exercice de leurs fonctions, ainsi qu'aux actions civiles connexes exercées par les parties lésées;

— aux infractions commises par des ministres *dans* l'exercice de leurs fonctions, pour lesquelles ils sont poursuivis *après* que leur mandat a pris fin, ainsi qu'aux actions civiles connexes exercées par les parties lésées;

— aux infractions commises par d'anciens ministres dans ou hors l'exercice de leurs fonctions.

vermelde tendens in het Nationaal Congres. Het voorrecht van rechtsmacht dient zo beperkend mogelijk te worden opgevat. Dit wil zeggen dat het alleen van toepassing is indien voldaan wordt aan twee voorwaarden : 1) het betreft misdaden en wanbedrijven die ministers in de uitoefening van hun ambt plegen en voor burgerlijke rechtsvorderingen die daarmee samenhangen; en 2) de vervolging vindt plaats tijdens de uitoefening van hun ambt.

Voor gewezen regeringsleden geldt het voorrecht van rechtsmacht dus niet. Het vermelde functionele criterium dat een uitzonderingsstelsel rechtvaardigt, is bij gewezen regeringsleden niet meer aanwezig. De continuïteit van het regeringswerk is immers niet in het gedrang. Voor gewezen ministers dient om die reden de gewone strafrechter bevoegd te zijn. Overigens heeft het Hof van Cassatie deze oplossing reeds aanvaard voor misdrijven gepleegd buiten de uitoefening van het ambt ⁽¹⁾.

Luidens de bestaande artikelen 103 en 125 van de Grondwet is het Hof van Cassatie de bevoegde instantie voor de berechting van ministers. Hoewel het Hof van Cassatie onafhankelijk is van de uitvoerende macht en gespecialiseerd in gerechtszaken zijn andere oplossingen mogelijk. Ook tijdens de bespreking daarover in het Nationaal Congres werden alternatieve voorstellen geformuleerd ⁽²⁾.

Luidens dit voorstel wordt de berechting van ministers in eerste aanleg toevertrouwd aan het hof van beroep. Dit biedt het voordeel van de dubbele aanleg. Hoger beroep is immers mogelijk bij een kamer van het Hof van Cassatie dat ten gronde oordeelt. Aldus wordt het recht op hoger beroep in alle omstandigheden gevrijwaard en komt de rechtsgelijkheid van ministers met de andere burgers nog beter tot zijn recht. De geldende artikelen 103 en 125 van de Grondwet waarbij ministers door het Hof van Cassatie worden berecht, voorzien niet in de mogelijkheid om in beroep te gaan.

1) Het gemeen recht is volledig van toepassing indien het gaat om :

— misdrijven gepleegd door ministers *buiten* de uitoefening van hun ambt, evenals de daarmee samenhangende burgerlijke rechtsvorderingen van de benadeelde partijen;

— misdrijven gepleegd door ministers *in* de uitoefening van hun ambt waarvoor zij *na* de uitoefening van hun ambt worden vervolgd, evenals de daarmee samenhangende burgerlijke rechtsvorderingen van de benadeelde partijen;

— misdrijven gepleegd door gewezen ministers in of buiten de uitoefening van hun ambt.

⁽¹⁾ Cass., 12 juin 1985, *Pas.*, 1985, I, 1281, concl. J. Velu.

⁽²⁾ E. Huyttens, *o.c.*, IV, n° 47, 52.

⁽¹⁾ Cass., 12 juni 1985, *Pas.*, 1985, I, 1281, concl. J. Velu.

⁽²⁾ E. Huyttens, *o.c.*, IV, n° 47, 52.

2) Le privilège de juridiction n'est applicable :

— qu'aux délits, à l'exception des infractions au Code de la route, et crimes commis par des ministres dans l'exercice de leurs fonctions et pour lesquels ils sont poursuivis pendant l'exercice de leur mandat, ainsi qu'aux actions civiles connexes exercées par les parties lésées (Les infractions au Code de la route relèvent toujours du droit commun, même si elles sont qualifiées de délits au regard du droit pénal).

3) La loi d'exécution peut éventuellement prévoir des forfaitures et des peines spécifiques (par exemple considérer la qualité de ministre comme une circonstance aggravante) et une procédure adaptée (par exemple pour l'appréciation des actions civiles).

4) Un régime transitoire est prévu.

Pour les ministres qui, conformément aux articles 103 et 125 actuels de la Constitution, ont déjà été renvoyés devant la Cour de cassation pour y être jugés, le régime actuel reste entièrement d'application.

Les ministres qui, au moment de l'entrée en vigueur de la nouvelle disposition constitutionnelle, n'ont pas encore été mis en accusation pour des faits commis dans l'exercice de leurs fonctions seront jugés par la cour d'appel et, le cas échéant, en deuxième instance par la Cour de cassation.

Ainsi, à défaut d'une loi d'exécution, les dispositions du régime seront aussi proches que possible de l'article 103 de la Constitution proposé.

5) Le régime proposé s'appliquera également aux membres des gouvernements régionaux et communautaires. L'article 125 de la Constitution aura donc, *mutatis mutandis*, le même contenu que l'article 103.

2) Het voorrecht van rechtsmacht is enkel van toepassing indien het gaat om :

— wanbedrijven, met uitzondering van de verkeersovertreden, en misdaden door ministers gepleegd in de uitoefening van hun ambt en waarvoor zij vervolgd worden tijdens de uitoefening van hun ambt evenals de daarmee samenhangende burgerlijke rechtsvorderingen van de benadeelde partijen (Inbreuken op de verkeerswetgeving vallen steeds onder het gemeen recht, ook al worden zij strafrechtelijk gekwalificeerd als wanbedrijven).

3) De uitvoeringswet kan desgevallend voorzien in specifieke ambtsmisdrijven, straffen (bijvoorbeeld het ministerschap als verzwarende omstandigheid) en een aangepaste procedure (bijvoorbeeld voor de beoordeling van de burgerlijke rechtsvorderingen).

4) Er wordt voorzien in een overgangsregeling.

Voor de ministers die overeenkomstig de huidige artikelen 103 en 125 van de Grondwet reeds naar het Hof van Cassatie zijn verwezen om te worden berecht, blijft de huidige regeling integraal van toepassing.

De ministers die tijdens de uitoefening van hun ambt op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit nieuwe grondwetsartikel nog niet in beschuldiging zijn gesteld wegens feiten gepleegd in de uitoefening van hun ambt, worden berecht door het hof van beroep en desgevallend in tweede aanleg door het Hof van Cassatie.

Aldus wordt ook in de overgangsregeling zo dicht als mogelijk aangesloten bij het voorgestelde artikel 103 van de Grondwet, bij gebrek aan een uitvoeringswet.

5) De voorgestelde regeling is eveneens integraal van toepassing op de leden van de gemeenschaps- en gewestregeringen. Artikel 125 van de Grondwet wordt dus naar analogie van artikel 103 gewijzigd.

P. TANT

PROPOSITION

Article unique

L'article 103 de la Constitution est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 103. — Les délits, à l'exception des infractions routières, et les crimes qui ont été commis par les ministres dans l'exercice de leurs fonctions et pour lesquels ils sont poursuivis durant l'exercice de celles-ci, ainsi que les actions civiles connexes exercées par les parties lésées, sont jugés par la cour d'appel. Les arrêts de la cour d'appel sont susceptibles d'un recours devant la Cour de cassation, qui connaît alors du fond des affaires.

La loi détermine les cas de responsabilité, les peines à infliger aux ministres visés à l'alinéa 1^{er} et le mode de procéder contre eux, soit sur la poursuite des officiers du ministère public, soit sur la poursuite des parties lésées. »

Disposition transitoire

« Les ministres déjà traduits devant la Cour de cassation en exécution de l'article 103 de la Constitution coordonnée le 17 février 1994 restent soumis aux règles prévues par cet article.

Jusqu'à ce qu'il y soit pourvu par la loi visée à l'alinéa 2, la cour d'appel et la Cour de cassation auront un pouvoir discrétionnaire pour juger les ministres, autres que ceux visés à l'alinéa précédent, pour les infractions visées à l'alinéa 1^{er}, dans les cas visés par les lois pénales, et selon la procédure et par application des peines qu'elles prévoient. »

28 novembre 1996.

VOORSTEL

Enig artikel

Artikel 103 van de Grondwet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 103. — De wanbedrijven, met uitzondering van de verkeersovertredingen, en de misdaden, die door ministers in de uitoefening van hun ambt zijn gepleegd en waarvoor zij tijdens de uitoefening van hun ambt worden vervolgd, evenals de hiermee samenhangende burgerlijke rechtsvorderingen van de benadeelde partijen, worden berecht door het hof van beroep. Tegen de arresten van het hof van beroep staat beroep open bij een kamer van het Hof van Cassatie, dat dan in de beoordeling van de zaken zelf treedt.

De wet bepaalt in welke gevallen de in het eerste lid bedoelde ministers verantwoordelijk zijn, welke straffen hen worden opgelegd en op welke wijze tegen hen in rechte wordt opgetreden, zowel bij vervolging door de ambtenaren van het openbaar ministerie als bij vervolging door de benadeelde partijen. »

Overgangsbepaling

« Voor de ministers, die overeenkomstig artikel 103 van de op 17 februari 1994 gecoördineerde Grondwet reeds voor het Hof van Cassatie zijn gebracht, blijft de in dat artikel bedoelde regeling van toepassing.

Totdat de wet bedoeld in het tweede lid van dit artikel erin zal hebben voorzien, hebben het hof van beroep en het Hof van Cassatie voor de berechting van de andere dan de in het vorige lid bedoelde ministers, wegens de in het eerste lid van dit artikel bedoelde misdrijven, een discretionaire macht, in de gevallen, volgens de rechtspleging en met toepassing van de straffen die in de strafwetten zijn bepaald. »

28 november 1996.

P. TANT
P. BREYNE
H. BROUNS
P. DE CREM
C. MOORS
J. VAN EETVELT
J. VAN HECKE
T. VAN PARYS
S. VERHERSTRAETEN